

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Dunajske koncesije

Sobotni sestanek med nemškim državnim predsednikom in kancelarjem Hitlerjem ter avstrijskim zveznim kancelarjem Schuschniggom v Hitlerjevi rezidenci je deloval na evropsko politično javnost kakor bomba. Ta dogodek je bilo po nedavnih spremembah 4. februarja v Nemčiji mogoče tolmačiti tudi po najbolj črnogledih perspektivah. Zdi se, da je stvil Hitler Schuschniggovo gotovo ultimativne zahteve, predvsem glede izvajanja čl. B dodatnega sporazuma z dne 11. julija 1936, ki predvideva, »da je avstrijski kancelar pripravljen, da bo ob pravem trenutku — to se pravi v bližnji bodočnosti — poklical v vlado zastopnike tako imenovane „nacionalne opozicije“, da na ta način podpira popolno pomirjenje v državi«, nadalje glede rekonstrukcije avstrijske vlade, priključka avstrijskega gospodarstva nemškemu avtarhijskemu sistemu in protiboljševiškem paktu.

Schuschnigg je moral hitro ravnati. Prvi Ribbentropov sunek je bil torej namenjen Avstriji. Novi nemški kurz je še ovit s skrivnostne koprne, ki jih bo morebiti odvrnil Hitler ob priliki svojega nedeljskega govora. Narodno-socialistični režim v Nemčiji mora širokim narodnim plastem pokazati nekaj uspehov. Najlažje si jih izposluje v Avstriji. Schuschnigg je v izvajanju omenjenega čl. B kolebal. Sporazum od 11. jul. 1936 je ostal samo na papirju. Latentna napetost med Dunajem in Berlinom je trajala dalje in je v zadnjem času udarila na površje v precej žolčni časopisni vojni med avstrijskim in rajhovskim tiskom. Potem je izbruhnila še dr. Tavošova afera. Berlin je po izvršenih spremembah izrazil to stanje in udaril. Česar so se dunajski krogi bali, se je zgodilo. Schuschnigg je moral dati Hitlerju koncesije. Sicer ni stanje še povsem razčiščen, vendar pa je mogoče še pred napovedanim Hitlerjevim govorom, ki bo menda vseboval važne izjave in priznanja avstrijske neodvisnosti in samostojnosti, izluščiti sledeče dunajske koncesije:

Hitler je zahteval od Schuschnigga, da izvrši preosnovo vlade, v kateri naj dobijo narodni socialisti notranje in vojni ministrstvo ter ministrstvo javne varnosti. Schuschnigg je po napetih, nervoznih posvetovanjih ter brezuspešnih izgledeh, da naveže telefonični stik z Mussolinijem, izvedel rekonstrukcijo svoje vlade, v kateri sedijo štirje ekspONENTI narodnega socializma. Vojnega ministrstva sicer niso dobili, pač pa notranje ministrstvo, ki ga vodi sedaj dr. Seiss-Inquart, ki je obenem tudi šef javne varnosti, kjer pa mora deliti svojo oblast z Schuschniggovim zaupnikom dr. Skublom, ki je državni tajnik za javno varnost in ki mu kot generalnemu inšpektorju nad policijsko ter orožniško eksekutivo pripada precej dejansko vodstvo javne varnosti, dočim se je moral Seiss-Inquart zadovoljiti s formalnim vodstvom.

Druga koncesija je splošna amnestija za politične prestopke do 15. februarja, ki prinaša svobodo neštehim hitlerjevskim agitatorjem, ki so doslej tičali po zapirih.

Kot tretjo koncesijo moremo smatrati okolnost, da bodo odslej lahko vstopili v Domovinsko fronto, ki ostane edina nositeljica politične dejavnosti, tudi narodni socialisti, ki doslej niso mogli ali hoteli priključiti se vrstam edino priznane politične formacije Domovinske fronte.

Dramatičen razplet položaja pa kažejo v precej resnobnih variantah praški, pariški in londonski komentarji. Nekateri češki listi pišejo, da je novi avstrijski

Druga etapa:
Politično izravnanje

DUNAJ, 17. februarja. Tukajšnja popoldanska izdaja večernega lista »Neues Wiener Tagblatt« je bila zaplenjena, ker je ponatisnila nekatere odstavke Göringove »Essener National Zeitung«, kjer se navaja, da predstavlja sestanek v Obersalzbergu in rekonstrukcija avstrijske vlade samo prvo etapo in da sledi notranje politično izravnanje »Gleichschaltung« Avstrije. Prav tako je bila zaplenjena tudi »Essener Nationalzeitung«, ki je prispela danes na Dunaj in tudi praški ter švicarski isti.

Težka, dramatična noč na Dunaju

DUNAJ, 17. februarja. Doznajajo se nekatere podrobnosti burne in težke noči na Dunaju, ki je bila v noči na sredo v neprekinjeni telefonični zvezi z Obersalzbergom in Berlinom. Položaj avstrijskih državnikov je bil tem težji, ker je predsednik italijanske vlade Mussolini bil stalno v ozadju in ga ni bilo mogoče najti in niti z nim govoriti. Čim bolj je tonila noč v jutro, tem kritičnejši je postajal položaj. Von Papen, ki se je utaboril v avstrijskem zunanjem ministrstvu, je stalno pritiskal in opozarjal Schuschnigga na časovni rok ultimativnega značaja. Vzne mirjenje avstrijskih državnikov je bilo tem večje, ker so prihajale na Dunaj vesti z avstrijsko nemške meje o koncentraciji nemških motoriziranih oddelkov, pripravljenih, da prodro v Avstrijo, ter ni prav nič pomagal demanti, da gre za redne smučarske vojaške vežbe ob avstrijsko bavarski meji. Prva lista nove avstrijske vlade je bila iz Berlina odklonjena kot nesprejemljiva. Berlin je trdovratno zahteval tri ministrska mesta v

avstrijski vladi za eksponente narodnega nacionalizma, in sicer vojno ministrstvo, notranje ministrstvo ter resort za javno varnost. Razen tega je zahteval Berlin generalnega komisarja za industrijo, da izpolni stari Göringov načrt o vključitvi avstrijske industrije v štiriletko nemškega vojaškega oboroževanja. Ko je iz Berlina prispel negativen odgovor, je nastopil za Schuschnigga, ki je našel v svojih ministrih bolj ohlapno in majavo oporo, najkritičnejši trenutek. Panika je prišla do izraza na dunajskih ulicah in javnih lokalih. Položaj se je stopnjeval v brezupnost in se je bilo bati najslabšega. Tedaj pa se Schuschnigg, ki ni mogel dobiti stika z Rimom, obrnil v Pariz in London, od koder so takoj poslali v Berlin demaršo, ki je zalegla. Istočasno sta zapadni sili zatrdili Schuschniggovo, da lahko vsak čas računa z njuno pomočjo, če gre za ohranitev suverenosti in samostojnosti Avstrije. Tedaj je Berlin popuščil in se je ob 2.15 lahko razglasila težko izvršena rekonstrukcija.

Leningrad orjaška vojna oporišče

LONDON, 17. februarja. Angleška vlada je sporočila moskovski vladi, da je odpoklicala iz Leningrada svojega poslanika. To je v zvezi s pozivom moskovske vlade vsem vladam, ki imajo v Le-

ningradu svoje zastopnike, da svoje zastopnike odpokličejo. Ta poziv je v zvezi z orjaškim načrtom, da se Leningrad preuredi v pravcato trdnjavo in obmorsko oporišče.

Rintelen svoboden!

DUNAJ, 17. februarja. Havas poroča: Politična amnestija se tiče tudi najtežjih slučajev. Deležni je bodo tudi bivši ministri Rintelen, terorist Vojček, stražniki, ki so sodelovali pri napadu na zvezno kancelarstvo ob priliki dr. Dollfuss-

vega umora, kakor tudi inž. Taus, ki je bil nedavno aretiran ob priliki zapečatenja dunajske »Rjave hiše«. Razen Rintelena, ki je bolan, bodo vsi ostali najbrže zapustili Avstrijo ter odpotovali v Nemčijo.

notranji minister Seib Inquart nekakšen narodno socialistični državni upravitelj, ki naj privede Avstrijo mirno in postopoma k združitvi z Nemčijo. Pariški in londonski komentarji pravijo, da pomeni vstop hitlerjevskega zastopnika v vlado začetek konca neodvisnosti Avstrije in odločilen korak: Združitev z Nemčijo. »Epoque« primerja sporazum med Nemčijo in Avstrijo sporazum med zajcem in orjaško kačo — udavom. Če Italija ob tem dejstvu molči, je to zaradi tega, ker ji trenutni položaj ne dovoljuje glasne besede. »Figaro« piše, da mora Francija to spremembo sprejeti z globoko žalostjo. Sprememba je hkrati tudi prvi udarec Italiji, ki se je na življenje in smrt zvezala z Nemčijo. Z njim je Nemčija pokazala, da ne bo pustila Italiji uredničiti njenih načrtov v Srednji Evropi. Londonski »Times« pravijo, da sicer ni verjetno, da bi bil Hitler posegel po

sili, če bi bila Avstrija njegove zahteve zavrnila, vendar pa ni mogoče povedati v naprej, kake posledice bi zavrnitev rodila. Drugo angleško časopisje pa zatrjuje, da si je Avstrija nastavila nož na grlo in da je hitlerjevski notranji minister poslovodja vlade, katere ravnatelj je — dr. Schuschnigg.

Kako se bo odslej razvijalo politično življenje v Avstriji, je težko predvideti. Trenja se najbrže s tem niso odstranila, ampak je s tem ustvarjena možnost novih konfliktov, ki se izpod tal prenašajo na površino. Po Hitlerjevem zatrdilu bodo morali avstrijski hitlerjevci sicer prenehati z ilegalno politično borbo, kar pa jim sedaj itak ne bo potrebno, ko bodo lahko nemoteno zlezli iz ogromno trebušastega Trojanskega konja, ki ga je von Papen privedel 11. julija 1936 na Dunaj in iz katerega bodo šele sedaj po 19 mesecih nejasnosti ter latentne krize poskočili bodri

Politična obzrcje

Skupščinska debata

Na včerajšnji seji narodne skupščine se je nadaljevala načelna proračunska razprava. Med drugim se je oglašil k besedi narodni poslanec dr. Kosta Popović (JNS), ki je kritiziral politike vlade in trditve finančnega ministra, češ da bo naše gospodarstvo z lahkoto preneslo milijardno povišanje. Od l. 1930 do 1935 so se državni proračuni stalno zmanjševali, dočim se v zadnjih letih stalno zvišujejo in znaša ta povišek v zadnjih treh letih nad dve milijardi. V svojih temeljnih izvajanjih je povdarjal potrebo, da se zvišajo ubradniški prejemki. Narodni poslanec Milan Božić (JNS) pa je zlasti kritiziral razmere v Sloveniji ter v Bosni in Hercegovini in je omenjal tudi potek konkordatske borbe. Narodni poslanec Milivoj Perić od neodvisnega kluba je iznesel očitke, češ da so v državni politiki socialna, gospodarska in kulturna vprašanja popolnoma potisnjena v ozadje. Narodni poslanec dr. Vojislav Došen, član Delovnega kluba, je izčrpno govoril o notranji politiki sedanjega vlade ter je poslancem večine dejal, da povsem neupravičeno kritizirajo Jevtičev režim, saj so bili vendar vsi izvoljeni na Jevtičevi listi in na njegovem programu. Protij proračunu so nadalje še govorili narodni poslanci Mustafa Mulalić (JNS), Luka Avramović (Neodvisni klub), Vinko Gornjak (Delovni klub) in Peter Galogaža (Neodvisni klub). Seja se je danes dopoldne nadaljevala.

Novo časopisno podjetje v Zagrebu

Hrvatski listi poročajo, da je bila v Zagrebu ustanovljena nova delniška družba »Hrvatski tiskarski zavod« z glavnico 400.000 dinarjev. Delniško družbo, ki se bo bavila z vsemi tiskarskimi posli, so ustanovili prijatelji dr. Mačka. Nova tiskarna bo tiskala v bodoče tudi »Hrvatski dnevnik« in izdajala še nov opoldanski dnevnik »Podne«, ki bi bil tekmeč »Večeru«, katerega izdaja koncern »Tipografije«. Poleg tega misli izdajati nova tiskarna tudi tednik »Vesela pošta«, ki naj bi bil za Hrvatske razmere nekaj sličnega, kakor je v Nemčiji znani tednik »Grüne Post«.

Dunajski dogodki

Današnje »Jutro« komentira v uvodniku dunajske dogodke med drugim: »Pomaknitev neposrednega nemškega območja do Brennerja in Karavank ustvar-

narodno socialistični agitatorji, ki pa jih novi notranji minister Seiss-Inquart gotovo ne bo preganjal.

Najbolj prizadeti pa so radi novega stanja v Avstriji legitimisti, katerih upanja so sedaj splavala po vodi, nadalje pristaši nekakšne krščansko socialne in marksistične ljudske fronte ter končno katoliški cerkveni krogi, ki se ne bojijo le hitlerjevske politične, ampak tudi proticerkvene in svetovno nazorne propagande.

Avstrija pa je sedaj v napetem pričakovanju: Kaj bo povedal Hitler v nedeljo 20. t. m.? Sredi vseh neštetihi ugibanj pa je gotovo le to, da predstavlja novo stanje v Avstriji veliko oviro za pomirjenje ter zblizanje podonavskih držav, zlasti če bo Avstrija primorana pridružiti se protiboljševiškem paktu ter slediti v zunanji politiki na pot brezpogojne službe osišču Rim-Berlin.

Pabecki

Prenazorna slika

»Koroški Slovenec« poroča v št. 6: »Nemški otroški vrtec so bili najnovejša Heimatbundova parola. Njihovo delo poznajo sledeči prizori, o katerem nam piše prijatelj našega lista: Tudi St. Jakob v Rožu je dobil svoj nemški vrtec, ki naj bi zbiral otročičke od 3 do 6 let. Učiteljica je bila trda Nemka, otroci niso razumeli njenih navodil, učiteljica ne njihovega otroškega čebljanja. Med odmorom se vsuje ves mali drobiž na šolsko dvorišče, skrivaj se ozirajoč za domom in materjo. Pa spet praje med nje neumljena učiteljica in jih nemško kliče, naj se vrnejo v sobo. Otroci jo začudeno gledajo in je seve ne morejo razumeti. Kaj ji preostane drugega, kot pa da jih kot mala piščeta polovi in znosí nazaj v učilnico. In spet strmí dvajset parov otroških oči in ne ve, kaj se godi in govori. Kot mali, plahi ptički čakajo konca, da zamorejo k mami in ateju. — Kot doznavamo, je oblast Heimatbundove vrtece sedaj prepovedala. Kar je bilo v interesu nedolžnih otrok edino pametno. Polzkusi tovrstnega ponemčevanja sami pa so prenazorna slika položaja, v katerem se nahajamo.«

„Jurček še županil nam bo“

»Nova doba« piše v št. 6 z dne 4. t. m. v dopisu iz Zreč: »Tukajšnji občinski odbor je odpustil občinskega tajnika g. Šušteršiča, ki je več let samostojno v največje zadovoljstvo predpostavljene opravljal svojo naporno službo. Župan g. Jurij Orož, ki je zelo uvideven človek, se je protivil tej odpušitvi in celo grozil z odstopom, pa vse ni nič pomagalo. Zreški gospod so tako rekli in tako je moralo biti. Če bi Jurček odstopil, bo pa mlinar županil, saj bi nam bilo tako ljubše, ker je mlinar bolj ubogljiv«, tako se je nekdo odrezal. No, Jurček se je sedaj potolažil in ostane nadalje župan, to pa zato, ker so volilci rekli, da mora ostati, saj so oni njega volili. Takoj ko so slišali, da hoče Jurček odstopiti, se jih je oglasilo par sto »da Jurček še nadalje županil nam bo«. Kakor je bil g. Orož vedno zvit, si je znal tudi to pot pomagati. Vzel je za tajnika dolgoletnega tajnika konjiške okoliške in pozneje tudi trške občine, upokojenega poročnika g. Kanglerja iz Konjic. Ta je izstopil iz službe v konjiški občini po združitvi. Sedaj imamo Zrečani najboljšega tajnika. Pogrešali pa bomo g. Šušteršiča v vseh društvih in sploh v družabnem življenju. Mlad in agilen ter vedno nasmijan in vesel je vodil sokolski pevski zbor, sodeloval je pri vseh sokolskih prireditvah, posebno rad in z najboljšim uspehom pa se je udeleževal na sokolskem diletantskem odru. Zreški Sokol mu je priredil lepo odhodnico, katere se je udeležilo skoraj vse članstvo. Mlademu agilnemu Sokolu želimo na njegovem novem mestu na Pragerskem obilo sreče in mu kličemo: Na svidenje!«

Darujte za azilni sklad PTL!

Mariborska »Del. pol.« piše v svoji 11. številki: »Cement prodajajo naše tovarne doma po 56 din 100 kg, v inozemstvo pa po 14 din. Pri nas imamo razrite ceste, dočim zidajo v inozemstvu iz našega betona gladke avtomobilске avenije...«

To smo mi

»Slov. narod« poroča v št. 14. t. m.: »Kranjski fantje to smo mi... Dve lokomotivi sta sopihali včeraj pred dolgo železno kačo napol vrzenih vagonov tja proti Gorenjski. Na vsaki postaji in po-

ja povsem nove probleme in nalaga Italiji in Jugoslaviji, da jih skupno z največjo pažnjo premotri in njihovo dalekosežnost ocenita. V italijanskem časopisu ne čitamo še nobenih komentarjev o posledicah dunajskih sprememb, ali tudi to je komentar. Nesporno je, da Mussolini že s stališča politike osi Berlin - Rim ni bil protivnik poskusa, da se nemško avstrijska napetost ublaži in poišče med Dunajem in Berlinom zdrav kompromis. Toda isto tako smatramo za nesporno, da italijanski državniki ne spadajo med one, ki bi prekrižanih rok pustili, da bi se pesimistične presoje bodočega razvoja Avstrije do kraja obistinile.«

208.269 učencev in dijakov na šolah v dravski banovini

450 učiteljskih abiturijentov brez službe — 4500 društev — 15.000 radijskih naročnikov

Banski svet v Ljubljani je včeraj nadaljeval svoje razprave o kmetijskem oddelku, nakar je sledila razprava o proračunu prosvetnega oddelka banske uprave. K razpravi proračuna tega oddelka se je oglasilo k besedi 23 govornikov.

Konec preteklega leta je bilo v banovini 860 osnovnih šol, od tega 14 zasebnih. Otroških vrtecev je bilo 54, od tega 10 zasebnih, zavetišč pa 19, od tega 11 zasebnih 13 že ustanovljenih osnovnih šol še ni odprtih. Na osnovnih šolah je bilo 4098 oddelkov, ki pa so imeli na razpolago samo 2816 učilnic, tako da je nad 1200 učilnic, v katerih imata pouk po dva oddelka. Učiteljev in učiteljic je bilo 4205. 358 učiteljev in učiteljic ni imelo svojih oddelkov (upravitelji, strokovni učitelji, dodeljenci itd.), pa je zato bilo nad 250 oddelkov brez učitelja. Pri tem pa je na drugi strani še 450 učiteljskih abiturijentov in abiturientk, ki čakajo na namestitve. Učencev in učenk je bilo na osnovnih šolah 185.823, za 2144 več ko lani. Nemških in madžarskih majšinskih šol je bilo 26 s 1431 učenci. Lani je banovina prispevala za popravila in

gradnjo novih šolskih poslopij občinam okrog 2 milijona dinarjev. Šolam je priključenih 761 šolskih vrtov.

Poročilo obravnava dalje banovinske šolske zavode (gluhonemnico v Ljubljani, deško vzgajališče na Selu pri Ljubljani, zavod za slepe itd.), nato pa prehaja na meščansko in srednje šolstvo. V banovini je 38 državnih in 8 zasebnih meščanskih šol z 271 oddelki in 9904 učenci. Letos bo ustanovljenih še 6 novih meščanskih šol. Srednjih in strokovnih šol je v banovini 28, od tega 18 državnih in samoupravnih ter 10 zasebnih. Na njih je bilo letos vpisanih 12.542 učencev in učenk.

Ljudskih univerz imamo v banovini 5, stalni gledališči: 2, kinematografov 53, nad 2500 javnih in društvenih knjižnic s poldrugim milijonom knjig. Društev je okrog 4500, radijskih naročnikov 15.000. Muzejev in sličnih zbirk je 16. Novih slovenskih knjig je lani izšlo 237, listov in revij pa je izhajalo 207. Sportnih klubov je bilo lani 71. Jadranska straža ima na šolah 600 organizacij s 63.000 članí. Rdeči križ pa 355 organizacij s 26.500 člani.

Obmejni razgledi

Obmejno učiteljstvo zboruje v znamenju gesla: Čuvajmo našo mejo!

Kadarkoli zborujejo naša obmejna učiteljska društva, skoraj ni zborovanja, da bi se ne zavzemala za razne akcije, ki so namenjene utrditvi naše meje, dvigu vsestranske zadovoljnosti našega vedno težje prizadetega obmejnega ljudstva v vsevrstnih njegovih prilikah. Te prilike pa je treba proučiti, vanje se poglobiti in jih sodoživljati, šele potem lahko govorimo o načrtu in pravilnem nastavku reševanja perečih obmejnih problemov!

Častno mesto med agilnimi obmejnimi učiti, društvi zavzema sresko učiti, društvo Maribor leví breg, ki že mnoga leta po svojem v topli skrbi za mejo prežetem predsedniku g. V. A. Mirku posveča neprenehno pažnjo obmejnemu vprašanju. Navedeno društvo je zborovalo minulo soboto 12. t. m. v krčevinski šoli. Kakor vedno je tudi tokrat obravnavalo vse aktualne zadeve vseh treh poglavitnih delovnih področij: stanovskega, šolskega in izvenšolskega.

Ob otvoritvi je spregovoril predsednik jedrnatne spominske besede z ozirom na 60letnico našega največjega pesnika Otona Župančiča. Sledila je objava važnih dopisov in situacijsko poročilo, ki so ga zborovalci z odobravanjem sprejeli, saj je z istim zopet dokazano, da je Jugosl. učiti, udruženje budno na straži in neustrašno v borbi za pravice in dobrine v blagor šol, učiteljstvu, mladini, vsemu narodu in državi.

Izredno pozornost pa je zbudilo predsednikovo poročilo o prvem uspešnem vzajemnem sodelovanju učiteljstva roko v roki s tukajšnjimi narodno-obrambni-

stajici se je ustavil smučarski vlak, da je sprejel po dva ali tri nove fante in da je prisopihal do Kranjske gore v komaj dobrih treh urah. Smučarji so godrnjali. Po pravici. Če bi se bili odpeljali z rednim jutranjim vlakom, bi ne bili prišli na smuko dosti pozneje. Toda biti je moralo tako. Kranjski fantje to smo mi... Vsa čast bratom Čehom. Radji jim imamo, saj so naši bratje, a brat je mio, koje vere bio. Samo smučke bi morali doma dobro pregledati, predno se napotijo na smučarske tekme. Nekaterim baje ni dobro držalo jermenje ali žičevje, pa se niso mogli spustiti v tek. Drugi so pa prišli kar brez njega, češ, da bodo postavili cele može samo na skakalnici. In postavili so jih, okrog 25 m dolge, večina še za spoznanje manj, samo stali niso ti može na nogah. Padali so kakor so dolgi in široki.

Sokolč Leon Bukovnik je skočil včeraj 28,5 m, pa ni padel. Naši kranjski fantje so se odrezali bolj junaško. Njihova oprema je morala biti boljša, ni pa bila popolna. Lojze z Jesenic je bil premalo opremljen z denarjem, pa se mu je pripetila na povratku nerodnost. Pomislite, na drugem mestu v slalomu, takorekoč junak dneva, da so se nežna srca kar sama odpirala pred njim, in naenkrat taka blamaža! Sprevednik je zahteval od Lojzeta vojni listek. Lojze pa ga ni imel in tudi denarja ni imel, da bi ga plačal. Da bi bil imel vsaj trofejo, da bi jo zastavil, pa je ni imel. Zato si je sprevednik zabeležil Lojzetovo ime, Lojzetu samemu je pa povedal, da posledice njegove zastojkarske vožnje ne bodo prijetne. Nauk: Prepustite čevlje čevljarjem, sport pa sportnikom.»

Humor in politika

St. Jean de Luz, v februarju. Po poročilih nevtralnih opazovalcev imajo borbe, ki se sedaj vodijo v Španiji, poseben značaj. Najpreje so napredovali za desetine km, potem samo na posamezne km. dočim se vrši sedaj napredovanje na metre. Zdi se pa, da centimetrij napredovanja v teh borbah ne bodo prišli v poštev.

VSE ZA MASKERADO
prinaša v bogati izbiri po nizkih cenah
Tekstilana BÜDEFELDT
Oglejte si specialno izložbo.

predavatelja so navzoči nagradili z burnim ploskanjem.

Pri bodočih zborovanjih bo na 3. točki vedno: obravnava najaktualnejših stanovskih, službenih in pedagoških zadev in sicer v obliki skupnega razgovaranja — diskusije. Opozoritve in vprašanja k tej točki bo doposlali 8 dni pred zborovanjem društvenemu predsedništvu, da jih prouči društveni referent pristojne stroke.

Številno zbrano učiteljstvo se je v zadovoljstvu, da je dalo in daja šoli, narodu in državi po svojih najboljših močeh, kar jim gre, razhajalo na svoje vaške, obmejne domove, spodbujeno k nadaljnjemu vztrajnemu prosvetljevanju in čuvanju meje! In to mu v polni meri priznavamo: čast komur čast. Čuvajmo našo mejo!

Razne vesti

Stavka na varšavski operi. Umetniki in tehnično osebje varšavske opere so snoči pričeli stavkati.

Butenkova afera razčiščena. Bukareški sovjetski diplomat Butenko se je sedaj nepričakovano pojavil živ in zdrav v Rimu. Tamkaj je izjavil, da se ni hotel odzvati pozivu, da naj se vrne v Moskvo in je po 14 dneh pobegnil v Italijo, da se izogne zasledovanju agentov GPU.

Ljutomeške novice

V Ljutomeru se je osnoval pripravljalni odbor za proslavo 70 letnice prvega slovenskega tabora. Proslava bo pred vidoma meseca junija.

Gospodarske beležke

Padec cen jajcem na italijanskem trgu. Na italijanskem trgu so padle cene jajcem in sicer od 6.40 lir na 5.40 lir za tucat. V trgovini na veliko plačujejo danes za 1000 komadov jajc 457 lir, dočim so veletrgovci plačali doslej 504 lir.

Radio

Radio - Ljubljana

Petek, 18. februarja, 11: Šolska ura: Glasba in glasbeni znaki pri starih narodnih predavanju ilustrirano s klavirjem (g. dr. Josip Čerin). — 12: Iz naših logov in gajev (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Radijski šramel. — 14: Poročila. — 18: Ženska ura: Pravni položaj žene v Jugoslaviji (ga. dr. Donata Capuder). — 18.20: Ada Sari poje (plošče). — 18.40: Francoščina (g. dr. Stan-ko Leben). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: 10 minut za planince: Zimska oskrba planinskih koč (g. Ljud. Mrzel). 20: Za ples in zabavo (sodelujeta: Radijski orkester in oddelek godbe »Sloga«; — 22: Napovedi, poročila. — 22.30: Angleške plošče. — Konec ob 23. uri.

Sobota, 19. febr. 12: Plošča za ploščo hiti, v venček veselih stvari. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi, 13.20: Akademski pevski kvintet. — 14: Poročila. — 17.40: Skrb za delavstvo v drugih državah (g. dr. Jure Adlešič). — 18: Za zabavo in za ples (plošče). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanjih politikah (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Pavliha — pester večer. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Vesel konec (igra Radijski orkester). Konec ob 23. uri.

S stanovske feante

Lep večer naših železniških uradnikov

V serijo letošnjih družabnih prireditev moramo šteti kot eno najuspešnejših družabnih večer, ki ga je priredilo pretečeno soboto 12. t. m. tukajšnje Društvo železniških uradnikov (UŽC) v spodnjih prostorih hotela »Orel«. To odlično uspelo prireditev naših vrlih železniških uradnikov, ki so do zadnjega kotička napolnili obsežne prostore, uvršča kronika med naše najelitnejše prireditve. Železničarji so toplotno uspešno organizirali prvo svojo prireditev v večjem stilu in je bil odziv tolik, da so premnogi odhajali radi pomankanja prostora. Preproste in vendar učinkovite dekoracije dvorane, pestro izbran spored, solistične točke, nastopi železničarske dece, šaljivi nastopi, plesni nastopi ter ubrano in neprekinjeno sviranje pomnoženega salonskega orkestra in živahna razgibanost zbrane elite družbe, je dajala celotni prireditvi okvir izredne prijetne družabnosti, pestrosti in šumnosti.

Lepo uspela družabna prireditev je privabila v prireditvene prostore elito Maribora in je potekla v najlepšem ter zelo animiranem razpoloženju. Med številnimi mariborskimi odličniki so bili med drugim tudi sreski načelnik dr. Šimek, bivši župan dr. Lipold, državni tožilec Sever s soprogo, obmejni komisar g. Krajnovič, v zastopstvu mestne občine podžupan Žebot ter mag. direktor Rodošek, gospa Maistrova, predstavnik industrijskih podjetij: va, predstavnik mestni svetnik Hutter z industrije in mestni svetnik Hutter z trgovskih krogov pa gg. Pinter in Leonard, Pregrad, Macun, Spranger, Rozina, Pihler Srečko, kavarinar Majcen, restavrater gl. kolodvora Majcen, dr. Pfrimer ml., upr. št. Schenker g. Slaček, nadalje dr. zdravnik dr. Marin, dr. Koklič, dr. Vrečko, dr. Majcen, dr. Stamoj, dr. Koprivnik in dr. Cijan. Med navzočimi profesorji in učitelji smo opazili gg. prof. Silo, dr. Perhovec, Spendala in druge, med odvetniki pa g. dr. Ravnika s soprogo. Zastopane so bile istotako vse narodne in kulturne organizacije, zlasti pa je bila številna udeležba članov tuk. oficirskega zbora.

Družabni večer sta otvorila društveni predsednik g. inž. Jagodič in ga. Lapanje - Herzogova. Zabavni večer so poleg plesnega sporeda izpopolnili različni šaljivi nastopi, ubrano petje, operne arie, otročji balet čarodej G. Povhe. Naš znani komik, ter igralec tuk. Narodnega gledališča g. Kosič sta dovršeno prikazala humoristični skeč »Železna devica«, na kar je nastopila gospodična Slavica Majcenova, absolventka graškega konservatorija in hčerka tukajšnjega uglednega restavraterja kolodvorske restavracije g. L. Majcena, ki je dovršeno odpela narodno »Hišica pri cest« stoji, nadalje arijo iz opere »Mignon«, dr. Ipavčevo »Ciganko Marijo« ter Bučarjev »Kaj ti liko mi klepetaš«. Pri klavirju jo je spremljal g. Kosmač. Svoje solistične pevске točke je podala z nežno milino in krasnim liričnim sopranom ter je njen nastop zbujal vsesplošno pozornost in navdušeno priznanje.

Mali železničarji, oblečeni v železničarske kroje (kasneje kot lutke), so poživili večer z nekaj solističnimi pevskimi točkami. Otročji balet je izvežbal plesni učitelj g. Simončič, dočim je za njihovo posrečeno mimiko in dramatično živahnost poskrbela ga. Lapanje - Herzogova. Ob klavirju je železničarske malčke spremljala ga. Mrvarjeva.

V nadaljnji točki pestrega sporeda se je uveljavil priljubljeni komik Povhe, ki je odpel arijo iz opere Aida ter solistični spev iz opere »Pod to goro zeleno«. Oficialni del je zaključil dvospev gđ. Majcenove in g. Povheta »Slovenski kras gorenski«.

Mariborske in okoljske novice

Zadnji poizkus s pohorsko železnico!

Potem likvidacija ...

Sinoči se je vršila v Emeršičevi restavraciji na Aleksandrovi cesti seja upravnega in nadzornega odbora zadruga »Pohorska železnica«, ki je imela odločiti, ali naj se akcija za graditev železnice na Pohorje obnovi ali da se za druga likvidira. Sejo je otvoril in vodil predsednik zadruga kapetan v pok. J. Kordit, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče odbornike, zlasti pa sreskega načelnika dr. Šiško, zbornična svetnika gg. Pinterja in Šereca itd. Nato je g. Kordit orisal položaj, v katerem se danes nahaja akcija za graditev Pohorske železnice. Dejal je:

Idejo za napravo železnice na sončne pohorske višine je sprožil leta 1919 mariborski meščan Ivan Winkler. Iz leta v leto naraščajoči obisk tega domačega mariborskega pogorja, ki ima vse pogoje za zračno zdravilišče in smučanje, rodil čedalje večje zanimanje domačih tujskoprometnih činiteljev in privedel končno jeseni 1929 do ustanovitve Zadruga za pohorsko železnico z županom dr. Juvanom na čelu, ki pa je predsedstvo leta 1931 odložil. Na iniciativno Zadruga so se začele baviti s projektom železnice znane inozemske tvrdke za napravo žičnih železnic in vse je kazalo, da bomo že leta 1931 začeli z gradbenimi deli. Najugodnejšo ponudbo je stavila neka tuja tvrdka, ki je bila pripravljena izvršiti celotno delo za 250.000 nemških mark, to je za okoli 3.600.000 dinarjev, Zadruga bi morala plačati do dovršitve železnice 2.500.000 din. ostali znesek pa bise amortiziral iz dohodkov železnice. Takrat je bilo treba dejansko dobiti le še pol milijona dinarjev. Iz različnih razlogov se tedaj ni sklenila gradbena pogodba.

Današnji položaj pa je tale: Podpisani in vplačani deleži znašajo din 191.641,—, podpisani in še neplačani deleži 423.470 din, jamstvo mestne občine in kraljevske banke uprave znaša po 500.000 din. To jamstvo doslej še ni bilo preklicano in smemo upati, da lahko naj računamo tudi sedaj, če bi za uresničenje tega načrta manjkalo samo ta znesek.

Zadruga je sklenila na zadnjem ob-

snem zboru, da obnovi poslovne stike s tvrdkami, da ugotovi, če podjetja še vztrajajo pri svojih takratnih ponudbah. Danes seveda, ne smemo več računati z obljubljenimi krediti teh tvrdk, ki imajo zadnje čase več ko dovolj takoj plačanih naročil. Gradbeni stroški za pohorsko železnico znašajo danes 4.500.000 din. Zadruga se je odločila, da bo poizkusila, če bo mogoče pri prizadetih činiteljih in interesenih zbrati za gradnjo pohorske železnice, ki je tolike važnosti za tujski promet Maribora in njegove okolice, manjkajočo glavnicu 2.800.000 dinarjev, ali pa bo v nasprotnem primeru likvidirala. Akcijo za pohorsko železnico more danes tudi v gnotnem oziru izvesti le domače prebivalstvo, na finančno pomoč inozemskih gradb. podjetij ni računati.

Železnica na Pohorje, prva v Jugoslaviji, bi bila za Maribor velikega gospodarskega pomena. Zato naj predvsem vsi gospodarski in poslovni krogi, ki jim tujski promet posredno ali neposredno koristi, podpro akcijo za njeno dograditev s tem, da v čim večjem številu podpišejo zadruga deleže. Tujsko prometne statistike vseh dežel kažejo, da nudijo gorske železnice svoji bližnji in daljni okolici obilo ugodnosti in so za vse tuje nenadomestljivo vabljive in privlačne. Železnica na Pohorje bi bila poleg že obstoječega kopališča na Mariborskem otoku, ki je razširil sloves Maribora že daleč okoli, druga domača privlačnost za tujski promet.

Po končanem predsednikovem referatu se je razvila živahna debata, v katero so posegli skoro vsi navzoči ter povdarili, naj se akcija za graditev pohorske železnice intenzivno poživlji. Končno je bil storjen sklep, v smislu katerega se bodo raznim gospodarskim ustanovam in zasebnikom poslali prospekti za pohorsko železnico. Tudi se bo v obeh mariborskih kinih predvajala reklama za vpis deležev, in se bo občinstvo vabilo za vpis deležev potom časopisov. Če bi tudi ta akcija ne imela zaželjenega uspeha, potem fe bo zadruga likvidirala.

Poraba elektrike v Mariboru večja kakor v Ljubljani

V letu 1937 je znašala poraba mestnega električnega podjetja 24.490,00 kW-ur (Ljubljana 12.267.596), prirastek znaša 3.920.000 kW-ur, t. j. 19% več kakor v l. 1936, ko je bilo izkazanih 20.570.000 kW-ur, kar kaže, da je Maribor glede porabe elektrike na prvem mestu v naši banovini. Največ toka so odjemalci porabili v mesecu decembru okroglo 2.250.000 kW-ur, najmanj v mesecu maju 1.880.000 kW-ur. Obratovalo je 56 transformatorskih postaj s 74 transformatorji v skupnem učinku 11.720 KVA. konjskih sil. Na novo je bilo priključenih 232 hiš. Število odjemalcev je naraslo od 12.413 v letu 1936 na 13.210 odjemalcev t. j. za 797 več.

Družabna prireditev naših železničarskih uradnikov je žela v izvajanju oficialnega programa popoln uspeh in se je zatem razvila v vseh prireditvenih prostorih zelo animirana zabava, ki je trajala pozno v noč. Aranzma je bil v zanesljivih rokah društvenega predsednika g. inž. Jagodiča in vzorno požrtvovalne gospe Lapanje - Herzogove ter je nudila prireditev v celoti vtis velikomestnega ambijenta. Društvo je imelo delno postrežbo v svoji lastni režiji in je hotelirka ga Zemljičeva šla društvu v vsakem oziru na roko in je tudi ona vsaj delno pripomogla k tako prodornemu uspehu te letošnje prve večje družabne prireditve naših železniških uradnikov. Vsem, ki so prireditev obiskali, bo ista ostala v trajnem in prijetnem spominu, saj se je društvo potrudilo na vsi moč, da je zadovoljilo prav vse goste, ki so se z lepim obiskom oddolžili njihovuemu trudu.

Tekom leta je bilo priključenih na novo: 3876 žarnic, 171 likalnikov, 158 raznih aparatov, (kuhalnikov, ventilatorjev itd.), 537 komadov motorjev s skupnim učinkom 1530 konjskih sil. Montiranih je bilo 968 komadov novih števecv. Izpolnila se je cestna razsvetljava z 29 uličnimi svetilkami, tako da je bilo koncem l. 1937 priključenih 1064 uličnih svetilk.

Radi regulacije Kralja Petra trga se je premestila in preuredila transformatorska postaja ter so se preložile kableske napeljave. Istotako so bile potrebne premetitve kablov na Koroški cesti in Tattenbachovi ulici radi regulacije. Za novo transformatorsko postajo v delavski koloniji na Pobrežju ob Zrkovski cesti se je položil nov kabel za visoko napetost. Razširjena so bila omrežja na Pobrežju, Tezmem in Studencih. Podaljšalo se je omrežje iz Bresternice v Jelovec za priključek novih odjemalcev. Z ugodnimi cenami se je dvignil odjem toka v industriji in obrt.

Dunajska vremenska napoved za jutri
petek 18. t. m. predvideva sledeče vreme: V severnem alpskem področju pretežno jasno, ponoči mraz, preko dne blago vreme. V južnem alpskem področju postopno zboljšanje vremena, preko dne topleje.

Ker so ji odnesli plašč, je skočila v Dravo
Razburljiv nočni dogodek na Pristanu

Na Pristanu, v bližini Mencingerjeve gostilne, se je snoči okoli 19. ure pripetil razburljiv dogodek. V omenjenem času je namreč priletela iz Splavarske

Kino
Kino Union. Izredno lepo mojstrsko filmsko delo »Lajla«, film bajnega severa.

Smrt blage žene. V splošni bolnišnici je preminila po daljši bolezni 43 letna Marija Božič iz Pobrežja, Delavska ul. 3. Blaga pokojnica, rodona iz Doline pri Trstu, je bila skrbna življenska družica svojemu možu Petru Božiču, uslužbencu tuk. tvornice Doctor in drug, zgleđna gospodinja in skrbna mamica. Na njeni poslednji poti jo pospremimo jutri popoldne na pokopniško pokopališču. Blagi ženi trajen in časten spomin, žalujočim, zlasti težko prizadetemu soprogu, naše najiskrenejše sočutje!

Mestna organizacija omladine JNS priredi v soboto, 19. t. m. ob 20. uri v dvorani Grmekove gostilne v Studencih svojo prvo družabno prireditev. Dolžnost narodnega občinstva Maribora in okolice je, da podpre omladino pri njenem požrtvovalnem delu na nacionalnem polju. Družabnost pospešuje vsako organizacijsko delo! Zato pa v soboto vsi h Grmeku v Studence na prireditev. Čaka vas še mnogo prijetnih presenečenj in je z vsem dobro preskrbljeno. Sodeluje godba »Drava«. Zdravo!

Din 25.000

je večeraj zadela srečka drž. razr. loterije št. 25.408, ki je bila kupljena v bančni poslovalnici

Bezjak, Maribor, Gosposka 25

Grajska klet, 2. in 3. marca originalna dunajska pustna slanikova pojedina, bogata izbira pikantnih jedil, mrzlih, gorkih morskih rib. Posamezne plošče in porcije se dostavljajo po želji na dom. Danes sveže ribe!

NA PUSTNI TOREK 1. III. 1938 velika maskerada »V kraljestvu src« v vseh prostorih Narodnega doma. Izvolitev kraljice src. Nagrada za najlepšo skupino mask.

Olepševalno in tujsko prometno društvo Sp. Poljskava-Pragersko priredi v nedeljo dne 20. II. 1938 v Kavčičevih gostilniških prostorih na Sp. Polskavi veliko maskeradno veselico, na kateri prejmejo tri najlepše maske lepa darila. Za prevoz gostov od kolodvora Pragersko na Sp. Polskavo bodo na razpolago avtomobilski prevozniki. Čisti veselilni donos gre v korist imenovanega društva.

»Pod palmami« na letošnji gala reduti ISSK Maribor, ki se vrši na pustno soboto, dne 26. febr. se bodo sestali vsi ljubitelji neprisiljene zabave, dobre godbe in veselega razpoloženja. Nebroj presenečenj! Vstopnice se dobijo pri Putniku Maribor.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Dne 16. februarja (5. razred) so bili izžrebani sledeči večji dobitki:

Din 80.000:	18757
Din 40.000:	12617 33234 48235
Din 35.000:	70827 90593 98960
Din 30.000:	20307 45854 74483
Din 25.000:	8658 25408 94010
Din 20.000:	4712 71432 96122
Din 15.000:	17313 55512 76523 88467
Din 12.000:	42776
Din 10.000:	4413 9204 14512 15501 21969
35815 38016	47952 53228 55714 73766 80753
86631 88678	
Din 8000:	11431 13843 17287 33000 46645
65994 72446	80762 84631 86244 86513 92466
94024 97304	
Din 6000:	9562 12434 16830 17961 19063
19104 37014	41608 54002 58330 59864 63026
67105 67411	68657 72717 74286 77344 85996
88275	
Din 5000:	6007 3654 8249 11245 15117
22842 26634	30339 34958 43762 46570 47038
47796 47865	55004 55195 58814 65508 66288
70296 77471	80123 88819 92095 93080 96731
Din 3000:	13607 16892 25475 29125 32417
35677 39579	43879 46851 47894 50881 53721
55307 59887	63738 70031 76117 80338 81083
83335 84962	87455 87633 90374 96017 98730.

Pooblaščen glavna kolektura drž. razredne loterije bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

Zadnje telefonične vesti

Dr. Seiss Inquart v Berlin!

VSO NOČ NEPREKINJENI TELEFONIČNI RAZGOVORI MED DUNAJEM IN BERLINOM. — RAJHOVSKI VIŠJI ČASTNIKI KOT REFORMATORJI AVSTRIJSKE VOJSKE.

dr. Guido Schmidt, avstrijski zun. min.

DUNAJ, 17. februarja. Notranji politični dogodki se bliskovito razvijajo, vendar pa se ozadja še ne kažejo v povsem jasnih obrisih. Dejstvo je namreč, da sta bila Dunaj in Berlin še ves dan in vso noč v...

neprekinjenem državnem telefoničnem stiku. V gotovih krogih Domovinske fronte se bojijo, da bodo avstrijski hitlerjevski elementi poplavalili domovinsko fronto kot edino avstrijsko politično formacijo. Bojazen je tem večja, ker je postavil Schuschnigg na razna vplivna vodilna mesta hitlerjevske eksponente in je bila tudi ukinjena članska zapora, ki je svojčas bila izdana, da se prepreči dostop prikritih narodnih socialistov.

DUNAJ, 17. februarja. Novi notranji minister dr. Seiß-Inquart je odpotoval v Berlin, kjer bo popoldne sprejet po A. Hitlerju. V tukajšnjih narodno socialističnih krogih zatrjujejo, da je dr. Seiß-Inquart odpotoval v Berlin, da dobi tamkaj navodila za izvedbo ukrepov, dogovorjenih med Hitlerjem in Schuschniggom. Po še nepotrjenih vesteh je prispelo na Dunaj več nemških višjih častnikov, da izvedejo reformo po vzorcu nemške vojske.

PARIZ, 17. februarja. Tukajšnji tisk ugotavlja, da je Mussolini svojo prejšnjo avstrijsko politiko žrtvoval osišču Rim-Berlin.

Izredna priložnost za poset zimsko-sportnega centra Avstrije Semmeringa in veselega Dunaja je Putnikov izlet z modernim avtokarom od 19. do 21. febr. Vožnja in vizum le Din 260.—. Takojšnje prijave pri Putniku Maribor, Celje, Ptuj.

Mariborsko trgovstvo obveščamo, da bo predaval v ponedeljek dne 21. t. m. v dvorani hotela »Novi svet«, Jos. Povodnik, Jurčičeva ul. g. Friderik Degen, prof. na drž. trg. akademiji »O pomenu menice v poslovnem življenju«. Vabimo naše članstvo, da se vdeleži tega izredno važnega aktualnega predavanja v čim večjem številu. Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Poučno predavanje. Opozarjamo že danes na predavanje »Pomen menice v poslovnem življenju«, ki se vrši v ponedeljek, 21. t. m. ob 20. uri v dvorani hotela »Novi svet« v Jurčičevi ulici 7 (vhod skozi dvorišče). Predavanje priredi Slov. trgovsko društvo skupno z Združenjem trgovcev, predava pa profesor Trgovske akademije g. Degen, znan autor priročne knjige o menicah. Radi važnosti in aktualnosti tega vprašanja vabimo vse trgovstvo na številno udeležbo.

Mrtvorojenčkova usoda. Grobokop Franc Veber v Framu je na župnem pokopališču v Framu ob priliki kopanja novega groba našel 10 cm pod gornjo plastjo zemlje malo krsto, v kateri je bilo v starih cunjah zavito novorojeno dete ženskega spola. Zadeva je bila prijavljena oblastvom in je zdravnik dr. Kralji trupelce preiskal, ni pa našel nobenih znakov nasilja. Nadaljnja preiskava je dognala, da je mrtvega otroka povila neka revna viničarka radi padca v ne-

Narodna gledališče

Četrtek, 17. februarja ob 20. uri: »Veronika Deseniška«. Red D.

Petek, 18. februarja: Zaprtó.

Sobota, 19. februarja, ob 20. uri: »Revizor«. Zadnjič. Globoko znižane cene.

Nedelja, 20. februarja, ob 15. uri: »Pod to goro zeleno«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Cvrček za pečko«. Globoko znižane cene.

Obnova režije v »Troubadurju«. Že trinajst let ni bilo »Troubadurja« v Mariboru. Zato se je pa nova režija v rokah kapelnika Herzoga, ki vodi tudi glasbo, kar najbolj potrudila, željno pričakujočemu občinstvu »Trubadurja« prikazati v popolnoma novi inscenaciji, kakor tudi v večinomah novih kostumih.

kem gozdu. Ker pa ni imela sredstev za pogreb in živi vsa družina v skrajno slabih razmerah, — pri hiši je pet nepreskrbljenih otrok, — je viničarka mrtvega novorojenčka zavila v cunje, napravila malo krsto in truplo po noči pokopala na pokopališču.

Smrtna kosa. V ormoški bolnišnici je preminila v 54. letu starosti ga Regoršek Ana, soproga skupinovodje drž. žel. v Mariboru. Njeno truplo so prepeljali v mesno mrtvašnico na Pobrežju, kjer bo jutri pokopana. Žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Mariborske tehtnice. Kmet iz okolice Maribora nam pripoveduje, da je pri predzadnjem živinskem sejmú doživel nenavaden dogodek. Svoje vole je tehtal trikrat in se pri tem poslužil dveh javnih tehtnic. Prvič so tehtali nad 16¼ q. drugič malenkost čez 16 q in tretjič spet nad 16¼ q. Vse tekom opoldanskih ur in ni volov ves čas niti krmil, niti napajal. Najmanj mu opravičeno gre v glavo, da so drugič tehtali najmanj, vtretjič, torej zadnjič, pa več!

Glas radijskih naročnikov. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Smo radijski poslušalci in naročniki. Odrajtujeemo v redu predpisane pristojbine. Imamo pa bore malo od vsega tega. Po naših radijskih aparatih prasketa in cvili, bobni in grmi, da se zdi kakor da s: kje na kitajsko japonskem bojišču. Kaj nam hasne dobra volja, ko pa se število motilcev iz dneva v dan pomnožuje. Zgrabite jih za ušesa ali pa bomo morali — odpovedati.« Sle-dijo podpisi.

Iz poštne službe. Za kontrolorja 6. po-ložajne skupine je napredoval pri pošti Maribor I. Vekoslav Ceme.

Nočno lekarniško službo imata ta te-den Maverjeva in Vaupotova lekarna.

Ljudska univerza. Nocoj v četrtek ob 20. uri predava o temi: Kaj vemo o pra-človeku g. docent dr. Božo Škerlj iz Ljubljane. Skioptične slike.

Kant'na. Dne I. marca t. l. ob 11. uri dop. se vrši v kasarni Vojvode Mišiča prva pismena licitacija za oddajo v za-kup kantine v omenjeni kasarni od 1. IV. 1938 do 31. marca 1939. Kavečja znaša din 1.800.—. Vsi ostali pogoji so razvidni v pisarni kasarne vojvode Mišiča med uradnimi urami.

Ob vso perilo. Delavka Marija Jurše, stanujoča Ob bregu 16, je prijavila poli-ciji, da ji je doslej še neznan tat ukradel iz zaklenjene pralnice vse perilo in trpi radi tega 1200 dinarjev škode. Policija vrši poizvedbe.

Srce v razredčenem zraku

Če je zrak razredčen, je v njem manj kisika. Zato deluje srce močnejše, če diha človek v redkejšem zraku. Kri, ki dobi v pljučih kisik, mora prihajati v nje hitreje. O tem se prepričamo, če smo visoko v gorah. Posebno dobro poznajo ta pojav letalci, ki se dvigajo zelo visoko v zrač-ne višave. V velikih višinah je zrak tako razredčen, da je tam kisika premalo in zato ga morajo letalci jemati s seboj. S tem se delo srca znatno olajša, vendar pa pomoč ni popolna. Nekakšen učinek razredčenega zraka na srce se kaže vedno.

Da bi proučili ta učinek in dognali, ka-ko deluje srce v velikih višinah, so jeli učenci zadnje čase rabiti radijski steto-skop. Letalci si pritrdijo na prsi aparat, ki beleži utripanje srca, s pomočjo oddaj-nega radijskega aparata v kabini pa pre-našajo utripe srca v sprejemni aparat na zemlji. Zdravnik na zemlji lahko mirno posluša kako utriplje letalca srce. V do-glednem času bo mogoče opremiti letalca z aparatom, ki bo avtomatično beležil utripanje njegovega srca v velikih viši-nah. Če primerjamo krivuljo utripov in krivuljo višine, vidimo, kako deluje srce v različno razredčenem zraku.

Ne pozabi naročnine!

Advertisement section with columns: Razno (K POJASNILU V »VEČER-NIKU«), Prodam (Naprodaj STELAŽA IN PULT), OZEJENEGA VINIČARJA, TRGOVSKEGA SLUGO, IŠCEMO HIŠNIKA, Službo dobi (FRIZERKO).

Ruby

Kam pa je izginila oporoka? Vsa stara izročila ali pomrla ali se izselila. — Tinar in njegov nečak nista več bila med živimi, in tudi Elspotha je počivala v bližnjem pokopališču. Živel je samo njen drugi nečak, ki je prebival mno-golet pri njej v mali koči, ki ji jo je pre-pustila rodbina Rodneyeva, ko stara Rodneykinja ni mogla več delati, ter je še mo sanjarija o preteklih časih. Po nje-smrti pa je odšel tudi vrtnarjev nečak v Avstralijo in od takrat niso več sli ali o njem. Bilo je strašno! Mladega moža so pričakovali vsak dan čeprav so Rodneyevi mirili drug dru-ga in dvomili o resničnosti zgodbe, so rali vendarle priznati, da je mogoče vse resnično. In prišel je. Rodbina Rodneyevih je bila na njem mnogo napak in ko si je el lovišče, ki je mejilo prav na njihovo posestvo, je bilo njihovo ogorčenje

brezmejno. Saj je bilo to res netaktno z ozirom na to, da je prišel z gotovim namenom, da prežene sedanje lastnike Rodney Towersa, čigar stolpe je lahko gledal skozi okna v svoji jedilnici. Malo ga je brigalo, ali ga marajo ali ne, in ker je imel menda dosti denarja, ga niso nikjer odbili ter je prihajal v marsikatero hišo v goste, kar je lady Rodneyevo še prav posebno žalilo. Seveda je bil sir Nicholas prvi, ki se je z njim družil. Svoji materi je izjavil, da bo vljuden z mladim možem, ki ni zakrivil drugega, kakor da išče svoje pravice. Tudi drugi naj bi bili do soseda vljudni ako ne prijazni. Nekateri pa so bili še dalje proti njemu nezaupni in sovražni. Med najhujšimi nasprotniki so bili vojvodinja Larderdalska in lady Lillian Eatonska in še druge stare obitelji. Tako je bilo razmerje, ko je prišla Ruby v The Towers. Pridobiti si simpatijo lady Rodneyeve je bilo težje, kakor si je zamišljala Ruby.

Seveda, s kapitanom Rodneyem in si-rom Nicholasom je postala kmalu naj-boljša prijateljica. Sicer je bila nekam nervozna in potrta ter se je rada umikala kakor prestrašen polž v svojo hišico. Ker pa se ni mogla zatajevati, se je po nekaj dneh včasih že prav veselo šalila s svojima svakoma, kar je bilo stari lady zelo neljubo. Z Violeto Mauesrghovo, ki je bila še gost v hiši, se še ni bližje seznanila. Violetin oče je bil v inozemstvu, zato je bila mlada deklica že dalje časa na Rodney Towersu, kjer jo je imela lady Rodneyeva rada pri sebi. Bila je hladna, toda vljudna, kakršne so vse angleške dame, dokler ne spoznajo dobro svojih ljudi. Razen tega je imela proti Ruby predsod-ke, ker je verjela o njej vse laži, ki so jih pravili o mladi gospe, čeprav je bila sama zelo resnoljubna. Zato se ji je umikala, govorila malo z njo in še to navad-ne stvari; uboga Ruby pa je hrepnela po bitju, ki bi ga imela za prijateljico. Da je Ruby lady Rodneyevi zoprna, o

tem se je kmalu sama prepričala. Ker pa je imela dobro dušo in ni hotela žalostiti Geoffreya, je tiho prenašala vse male, pri krite napake svoje ljubeznive tašče. Ta-ko je n. pr. vprašala, kje je Nicholas. — »Sir Nicholas ste hoteli reči,« ji je zbad-ljivo odgovorila lady Rodneyeva. Ta dogodek je brezdno med njima še povečal, čeprav je Ruby popolnoma osvojila Nicholasa, ki se e na vse nači-ne trudil, da ji olajša življenje. Nekega večera, nekako teden dni po svojem prihodu na grad, je pravila, kako zelo ljubi praproti. Naslednjega dne ji je ponudil roko in jo odvedel v svojo za-kladnico, k zbirki praproti, ker je bil tudi on ljubitelj teh prelepih rastlin. Ruby se je razveselila mnogih, njej še neznanih vrst in na otroški način izra-žala svoje občudovanje. Opazila pa je, da manjka v njegovi zbirki vrsta praproti, ki je bila njej posebno všeč, ker je rasla v njeni ljubljeni domovini, v Killarneyu. (Dalje.)